

UZASADNIENIE

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dobra na lata 2025-2030

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku odnoszących się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. W zamyśle prawodawcy wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ma być instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Dobra zastosowano wzory załączników (załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2 do uchwały) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. 2021 poz. 83).

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dobra jest projekt uchwały budżetowej na 2025 rok, wartości planowane na koniec III kwartału 2024 roku, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy Dobra za lata 2023 i 2022 oraz Wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – 10 października 2024 r.). W kolumnie pomocniczej dotyczącej przewidywanego wykonania w 2024 roku wprowadzono wartości, zgodnie z aktualnym planem budżetu Gminy Dobra na dzień przygotowania projektu, z uwzględnieniem korekt w zakresie rzeczywistego wykonania budżetu w 2024 r.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie.

Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2030. Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Dobra została przygotowana na lata 2025-2030.

Założenia makroekonomiczne

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Dobra wykorzystano trzy podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – dynamikę realnej PKB, dynamikę średniorocznej inflacji (CPI) oraz dynamikę realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej. Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy Dobra, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów, prognozę wskazanych pozycji oparto o Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 10 października 2024 r., a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje tabela poniżej.

Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

Rok	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
2026	3,50%	3,10%	6,30%
2027	3,10%	2,60%	5,80%
2028	2,80%	2,50%	5,30%
2029	2,80%	2,50%	2,70%
2030	2,50%	2,50%	2,70%

Źródło: Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – 10 października 2024 r. (www.mf.gov.pl), Warszawa 2024.

Prognozę oparto o następujące założenia:

- dla roku 2025 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu;
- dla lat 2026-2030 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki: dynamiki średniorocznej inflacji (CPI), dynamiki realnej PKB oraz dynamiki realnej wynagrodzeń brutto w gospodarce narodowej.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy Dobra.

Zgodnie z przyjętym założeniem, dochody i wydatki bieżące w roku 2025 uwzględnione w WPF wynikają z wartości zawartych w projekcie budżetu na 2025 rok. Od 2026 roku dochody i wydatki bieżące ustalono za pomocą wskaźników inflacji, wskaźnika dynamiki PKB oraz wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń brutto.

1. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Dobra dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych;
- subwencję ogólną;
- dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące;
- pozostałe dochody (m. in.: podatki i opłaty lokalne, grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych), w tym: z podatku od nieruchomości.

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

- dochody ze sprzedaży majątku;
- dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

1.1. Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Gminy Dobra oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik, za pomocą następujących wag:

Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy dochodów bieżących

Wyszczególnienie	Lata	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)
dochody z udziału w PIT	2026-2030	100,00%	0,00%
dochody z udziału w CIT	2026-2030	100,00%	0,00%
subwencja ogólna	2026-2030	100,00%	0,00%
dotacje bieżące	2026-2030	100,00%	0,00%
pozostałe, w tym:	2026-2030	100,00%	0,00%
z podatku od nieruchomości	2026-2030	100,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wysokość stawek podatku od nieruchomości nie może przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. W roku budżetowym wpływy z tytułu podatku od nieruchomości zaplanowano w oparciu o planowane na 2025 r. stawki podatku od nieruchomości oraz zasób nieruchomości Gminy Dobra, który stanowi przedmiot opodatkowania. Wysokość wpływów z podatku od nieruchomości na 2025 r. ustalono więc na poziomie 2 109 000,00 zł, co stanowi 102,78% dochodów z tego tytułu planowanych do uzyskania na koniec 2024 r.

W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek podatkowych oraz corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych.

Udział w podatkach centralnych

Jako że ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w okresie prognozy wzięto pod uwagę prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2025 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

1.2. Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W 2025 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 420 000,00 zł. Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności.

W 2025 roku zaplanowano dotacje oraz środki przeznaczone na inwestycje w wysokości 9 845 678,18 zł, które wiążą się z uzyskaniem bezzwrotnego dofinansowania na realizację zadań przedstawionych m.in. w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Dotacje obejmują środki na realizację niżej wymienionych zadań:

1. Przebudowa drogi w miejscowości Krzemienna,

2. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Dobra przez budowę oświetlenia i monitoringu w Parku Imienia Jana Pawła II w Dobrej,
3. Zabezpieczenie ruin zamku w Dobrej,
4. Budowa sieci wodociągowej wraz z modernizacją stacji uzdatniania wody w Dobrej,
5. Poprawa jakości i efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego w Gminie Dobra,
6. Remont i rewaloryzacja wieży Kościoła p.w. św. Klary w Dobrej - III Etap.

2. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Dobra dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

2.1. Wydatki bieżące

Poziom prognozowanych wydatków bieżących zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi. Priorytetem w zakresie planowania wydatków było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług świadczonych na rzecz mieszkańców. Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

1. wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
2. wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;
3. pozostałe wydatki bieżące.

Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2025 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu. W 2025 r. w budżecie Gminy Dobra wydatki na wynagrodzenia pochodne od wynagrodzeń zabezpieczono w wysokości 10 972 576,00 zł, co stanowi zmianę w stosunku do przewidywanego wykonania na koniec 2024 r. o kwotę 324 976,76 zł.

Poręczenia i gwarancje

W okresie prognozy Gmina Dobra nie planuje wydatków z tytułu poręczeń i gwarancji.

Odsetki i dyskonto

Wydatki na obsługę długu skalkulowano w oparciu o obowiązujące stawki WIBOR jak również warunki wynikające z zawartych umów (w przypadku zobowiązań historycznych). Zgodnie z wytycznymi makroekonomicznymi Ministerstwa Finansów poziom inflacji od 2025 roku będzie systematycznie spadał. Również projekcja inflacji Narodowego Banku Polskiego zakłada, rozpoczęcie ponownego trendu spadkowego inflacji z początkiem 2025 roku. Od tego momentu prognozowany spadek inflacji, zmierzał będzie do osiągnięcia poziomu między 2,5% a 4% na początku 2026 roku. Do kalkulacji kosztów obsługi długu przyjęto zgodnie z powyższym, że skorelowany z inflacją poziom stóp procentowych w okresie prognozy będzie relatywnie powoli spadać, natomiast dynamika spadku poziomu stóp procentowych będzie wolniejsza od dynamiki spadku poziomu inflacji i do ustabilizowania poziomu stóp procentowych dojdzie w 2029 roku. W związku z powyższym odsetki skalkulowano w oparciu o prognozę własną WIBOR.

Pozostałe wydatki bieżące

W prognozie WPF pozostałe wydatki bieżące zostały skalkulowane w oparciu o indeksację o wskaźnik inflacji, zgodnie z założeniami przedstawionymi w tabeli powyżej.

2.2. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dobra na lata 2025-2030.

3. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

W budżecie na 2025 r. zaplanowano ujemną różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami budżetowymi. Wynik budżetu planuje się na poziomie -107 464,00 zł, a jego pokrycie planuje się z:

1. nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych – 107 464,00 zł;

Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne.

Wynik budżetu Gminy Dobra

Rok	Dochody [zł]	Wydatki [zł]	Wynik budżetu [zł]
2025	35 978 328,93	36 085 792,93	-107 464,00
2026	26 610 729,00	25 973 229,00	637 500,00
2027	27 435 662,00	26 798 162,00	637 500,00
2028	28 203 860,00	28 016 360,00	187 500,00
2029	28 993 567,00	28 806 067,00	187 500,00
2030	29 718 405,00	29 530 905,00	187 500,00

Źródło: Opracowanie własne.

4. Przychody

W okresie objętym prognozą zaplanowano przychody budżetowe.

W roku budżetowym przychody zaplanowano na poziomie 694 964,00 zł. Przychody Gminy Dobra w 2025 r. obejmują:

1. nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych – 319 300,00 zł;
2. wolne środki – 375 664,00 zł;

5. Rozchody

W roku budżetowym oraz w okresie prognozy planuje się rozchody budżetowe. Rozchody Gminy Dobra obejmują spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych.

W zakresie zawartych umów, rozchody Gminy Dobra zaplanowano zgodnie z harmonogramami. W tabeli poniżej spłatę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie historyczne”.

Spłata zaciągniętych i planowanych zobowiązań Gminy Dobra

Rok	Zobowiązanie historyczne [zł]
2025	587 500,00
2026	637 500,00
2027	637 500,00
2028	187 500,00
2029	187 500,00
2030	187 500,00

Źródło: Opracowanie własne.

6. Kwota długu

Na dzień 31.12.2024 r. kwota zadłużenia, wykazana w pozycji 6. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dobra na lata 2025-2030, w kolumnie pomocniczej WPF „2024

przewidywane wykonanie” wynosi 2 425 000,00 zł. Na koniec 2025 roku kwotę długu planuje się na poziomie 1 837 500,00 zł.

W stosunku do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, planowana kwota długu na koniec 2025 roku wyniesie 7,87%.

Informacja o wysokości kwoty długu w roku 2025

Rok	Planowana kwota długu na koniec roku [zł]	Podstawa wskaźnika* [zł]	Relacja
2025	1 837 500,00	23 342 445,00	7,87%

*dochody pomniejszone o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego

Źródło: Opracowanie własne.

7. Relacja z art. 242 ustawy o finansach publicznych

W budżecie na 2025 r. zaplanowano dodatnią różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. W związku z powyższym, Gmina Dobra zachowuje relację określoną w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Wynik budżetu bieżącego Gminy Dobra

Rok	Dochody bieżące [zł]	Wydatki bieżące [zł]	Wynik budżetu bieżącego [zł]	Wynik budżetu bieżącego, skorygowany o środki [zł]
2025	25 710 850,75	24 334 361,43	1 376 489,32	2 071 453,32
2026	26 610 729,00	25 209 458,00	1 401 271,00	1 401 271,00
2027	27 435 662,00	26 019 256,00	1 416 406,00	1 416 406,00
2028	28 203 860,00	26 821 096,00	1 382 764,00	1 382 764,00
2029	28 993 567,00	27 502 383,00	1 491 184,00	1 491 184,00
2030	29 718 405,00	28 193 818,00	1 524 587,00	1 524 587,00

Źródło: Opracowanie własne.

8. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Informację na temat kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w okresie prognozy Gminy Dobra przedstawiono w tabeli poniżej.

Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po III kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)
2025	3,39%	10,73%	TAK	10,74%	TAK
2026	3,24%	8,91%	TAK	8,93%	TAK
2027	2,97%	9,10%	TAK	9,12%	TAK
2028	0,95%	8,66%	TAK	8,67%	TAK
2029	0,88%	7,76%	TAK	7,78%	TAK
2030	0,83%	5,49%	TAK	5,50%	TAK

Źródło: Opracowanie własne.

Dane w tabeli powyżej wskazują, że w całym okresie prognozy Gmina Dobra spełnia relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie dotyczy zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2024 r. jak i w oparciu o kolumnę „2024 przewidywane wykonanie”.

9. Przedsięwzięcia

Gmina Dobra planuje realizację zadań wieloletnich w roku 2025. W ramach projektu WPF, w stosunku do ostatniej zmiany WPF nr 24/09/2024 Rady Miejskiej w Dobrej z dnia 24.09.2024 r., wprowadzono niżej opisane modyfikacje.

W ramach realizacji przedsięwzięć dodano następujące zadania:

1. Przebudowa drogi w miejscowości Krzemienna – zadanie majątkowe, które ma być realizowane w latach 2025-2026. Łączne nakłady planowane na realizację zadania wynoszą 535 000,00 zł, w tym w 2025 r. – 535 000,00 zł. Limit zobowiązań dla zadania wynosi 535 000,00 zł. Jednostką realizującą jest Urząd Miejski w Dobrej.
2. Realizacja Programu Edukacji Ekologicznej Wieża widokowa – zadanie majątkowe, które ma być realizowane w latach 2025-2026. Łączne nakłady planowane na realizację zadania wynoszą 420 000,00 zł, w tym w 2025 r. – 420 000,00 zł. Limit zobowiązań dla zadania wynosi 420 000,00 zł. Jednostką realizującą jest Urząd Miejski w Dobrej.

Informacje dodatkowe

Wartości wykazane w pozostałych pozycjach WPF, w tym informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych (kolumna od 10.1 do 10.11) stanowią informacje uzupełniające względem pozycji opisanych powyżej. Zostały przedstawione w WPF zgodnie z obowiązującym stanem faktycznym, na podstawie zawartych umów i porozumień.